

ОСЬ І ЗАТИХ «НАБОЛІЛИЙ СПІВ»...

Наш письменницький десант увечері 8 жовтня повертався з подорожі в м. Помічну Новоукраїнської об'єднаної територіальної громади у чудовому настрої – від знайомства з мером Миколою Антошиком, який не лише пише вірші, музику, грає на бандурі та співає, а й розуміє та цінує значення мистецтва, культури і її творців. Уже в Кропивницькому зазирнула в мобілку, де полоснула серце есемеска від поета Миколи Голованова: «Померла Наталія Природна».

Це сталося того ж дня. Цукровий діабет. Не змогла вийти з коми.

Наша спільна приятелька поетеса Валентина Кондратенко-Процун із с. Олексіївка Добровеличківського району, відклавши термінові справи, поїхала на похорон Наталії. Але найпершим встиг попрощатися бард із Долинської Олександр Ломовський, з яким Наталія Природна в останні роки плідно співпрацювала. На одній із творчих зустрічей, яку вони провели в обласному художньому музеї, у виконанні Саші звучали пісні, написані ним на вірші Наталії. Між піснями вона читала свою поезію – чітко декламуючи її за власним сценарієм.

Наташа була зіткана із таких чеснот як порядність, правильність, обов'язковість. Наполегливість поєднувалась в ній із задушевністю, ніжністю, пронизливою ліричністю, захопленням поезією.

Одного разу вона була у мене в гостях разом із Валентиною Кондратенко. Як колегу я знала її ще з 1974 року, з часів роботи в обласній бібліотеці для дітей. Не раз бачились на семінарах, нарадах, у відрядженнях. Добровеличківська районна дитяча бібліотека і її бібліотекарка Наталія Корнійвна Коцюк завжди були серед передових. Згодом Наташа засвітилась і як поетеса, взявши собі псевдонім, під яким і світ покинула. Я довго

вмовляла її зайнятись підготовкою першої збірки віршів, давала рекомендацію на вступ до літоб'єднання «Степ».

Добровеличківщина багата на таланти, серед яких нині киянка, член НСПУ Людмила Юферова, поетеса Наталія Бідненко, журналіст і літератор Петро Мельник. Більш півстоліття тут діє одна з найяскравіших в області літстудія «Пролісок», якою Наталія Природна керувала 20 літ.

Бували разом на літгастролях, на мистецьких святах, ювілеях друзів – по всій області. У нашому літературному музеї Наталка познайомилася з творчими людьми – композиторами Павлом Гарбаром, Олександром Решетовим, Олександром Лазарєвим. Вірші та пісні на її слова ввійшли у два альманахи: «Святися, робото!» і «Зоря Материнства», з'явилися в пісенниках композиторів.

Любила і вміла співати й вона. Яскраво вдягалась і робила макіяж, любила квіти, вміла заводити дружні творчі стосунки. Могла би зробити за коротке життя – 63 роки – набагато більше, але була скромна, сумнівалась у своїх здібностях, в т.ч. й мовних, адже спочатку писала російською. Однак невеличкий її поетично-пісенний спадок свідчить, що жила серед нас сирітно-самотня душа поетеси й піснярки, яка любила світ і людей, оспівуючи їх і славлячи добро:

*Я люблю тебе, земле,
заквітчана маками й рясом,
я люблю тебе, чуєш? –
завмерло на спраглих вустах, –
лиш скажи мені правду:
чого тобі треба для щастя,
щоб прилинув до тебе
крилатої радості птах?*

Першу Наталчину книжку «Душі наболілої спів», видану райгазетою «Сільське життя» у 2012 році, ми прискіпливо редагували разом з поетом Володимиром Могилюком. Дизайнерськи оформила її Людмила Юферова, створивши серію «Перлини степового краю». Сотня сторінок збірки пронизана любов'ю до отчого краю, села, людини, коханого, природи, яку авторка тонко відчувала, зливаючись з нею і поглядом, і душею.

У її щирих передмові та післямові звучить заповіт: «Поезія – це плід таланту і любові, народжений у муках, як дитя». Їй було що сказати людям, але живучи в глибинці, вона потребувала більшої підтримки. Я підготувала кілька добірок віршів Наталії для літсторінки «Стежина», у радіопередачі «Криниця» читала її твори, познайомила з тележурналісткою Людмилою Ніколаєвською, яка зробила поетесу героїнею одного з випусків «Камертону душі».

Гортаю Наташину книгу з теплою і глибокою передмовою земляка – літератора і журналіста Володимира Мельника і душа болить: як рано пішла від нас ця добра і світла жінка.

Нещодавно у музеї відбулася творча зустріч із композитором і виконавцем Петром Лойтрою, з яким вони теж співавтори, як і з Павлом Бровченком, і з Петром Шамким, теж із Малої Виски, яку поетеса любила й один зі своїх ювілеїв там влаштувала.

... На похорони приїхала з Миколаївщини двоюрідна сестра... Це, може, її давно чекала Наталя у вірші, що став піснею на музику Павла Бровченка «Приїжджай, сестричко»? А скільки їх ще могло би бути написано?!

Наталка завжди позиціонувала чітку громадянську позицію патріотки – особливо в колективній збірці «І плаче росами земля» (2014), де палає тема «наймолодшої» війни на Донбасі. В альманасі «Квітне пролісок цвітом блакитним» (2008), який вона, як очільник студії, уклала і передмовила, відчувається авторський стиль і роль керівника.

Її рядки про рідну хату, подвір'я, батьків, рушники, Дике поле, синів України і про неї – неньку, не зітруться в пам'яті нових читачів. Кажуть, в літоб'єднанні «Степ» підготовлено до друку нову, на жаль, посмертну книгу Наталки Природної. Вірю, її поетична душа повертатиметься до нас із вирію Словом – мужнім і ніжним, люблячим білий світ. Тепер її молитва за Україну бринітиме нам десь із небес:

*Україно-матінко, проснись!
І очима стиглих ягід терну
Ти на світ цей Божий подивись,
Помолись, хай спокій в хату верне!*

Антоніна Корінь, науковиця
літературно-меморіального музею
І.К. Карпенка-Карого
міста Кропивницького

Опубліковано:
газета «Народне слово»,
№ 44, 04.11.2021